

Heide vertelt

254

24 november 2024

Ouderen ruimen “rommel” van de jeugd op!

Sluikstort neemt de laatste weken erg toe!

Het is zondagmorgen, een oudere dame ziet vooraan het Willy Vandersteenplein een lege fles van sterke drank liggen, ze raapt de fles op en deponert deze tien meter verder in de glascontainer! Zelf raap ik uit de haag ook weer een drietal blikjes van drank die de nacht voordien in de haag zijn geworpen. Dat is tegenwoordig het scenario ‘s morgens, en dan vooral in het weekend. Daarnaast mogen wij ons gelukkig prijzen dat men op de stoep geen hondendrol “vergeten” op te rapen is. Inderdaad het loopt de laatste tijd wat de spuigaten uit in de Heidestatiestraat en omgeving. De nachtwinkel in de Heidestatiestraat is natuurlijk de grote aantrekkingspool, het is één van de plaatsen waar je de jeugd van Heide kan treffen. Naast het nachtlawaai moeten de burens er ook de uitlaten van de “brommertjes” dulden. Deze “brommertjes” worden niet alleen gebruikt om hen naar daar te verplaatsen, ook het maken van toertjes rondom het Willy Vandersteenplein en omgeving, liefst met een sportuitlaat tijdens de nachtelijke uren, is ook één van de bezigheden. Zeker ook de omgeving van de fietsenrekken aan de Stationsparking, maar ook het voetpad voor de nachtwinkel zijn de laatste tijd een pleisterplaats geworden voor de jongeren. En ja... onze jongeren moeten zo’n plaatsen hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten, en ja... wij zijn ook jong geweest. En dat jongeren wel eens foutjes maken moeten we durven vergeten! Maar jongeren moeten ook leren dat er tijdens de nachtelijke uren veel mensen slapen, dat niet iedereen gediend is met het lawaai van de dax-brommers, zeker niet wanneer de gas in koor voor de nachtwinkel wordt opgedraaid. En dan dat sluikstorten, wordt het niet aangeleerd dat lege blikjes, zakjes van snoep, enz., moeten gedeponereerd worden in de daarvoor voorziene vuilbakken? De gemeente doet zeker haar best om de omgeving proper te houden, de vuilbakken veelvuldig te ledigen, enz., maar als onze jongeren het vertikken om alles netjes in de vuilbakken (die er veelvuldig zijn) te werpen dan is het dweilen met de kraan open. En ja... wat doen de burens, alles oprapen en het dan maar zelf in de vuilbakken deponeren want alleen zo houden wij een nette winkelstraat! Beste jongeren, laat eens zien dat het ook anders kan!

(Louis)

Toponiemen in de Kalmthoutse Heide! (vervolg)

De Mierennest

Met Mierennest duidt men nu de residentiële wijk aan, palend aan de Withoefsche Heide (zijde Kijkuit) en dus buiten het reservaat gelegen. De huizen liggen er verscholen tussen de pijnbomen. Het was vooral tussen de twee wereldoorlogen dat deze wijk bevolkt geraakte. Vroeger strekte de Mierennest zich uit over een deel van de Withoefsche Heide, toen nog “open heide”, quasi zonder bomen. Op deze droge gronden kwam de rode bosmier veel voor, veel meer dan nu het geval is. Het is dus niet zo gek te denken aan echte mierennesten. Zo’n mierenhoop is opvallend genoeg opdat de nieuwe bewoners het zouden merken. Of moeten we het overdrachtelijk begrijpen? De inwijkelingen kwamen in de hei rust zoeken maar het werd er al gauw te druk, het had er meer weg van een mierennest. Mijn zegsman drukte het nog anders uit. In de Mierennest daar woonden de “Breugelmannes”, een gezin met véééél kinderen; het krioelde er als in een

mierennest. Mogelijkeen, se non è vero, è ben trovato. Geen wonder dus dat er een café De Mierennest werd gedoopt (afgebrand in de jaren '60). Wat was er eerst: de naam van de buurt of van het café? De eeuwige vraag van de kop en het ei!

(geschreven door Bie Wouters in 1985, verschenen in Cahier 3 van Natuur- en Stedenschoon. De uitdrukking "Se non è vero, è ben trovato": staat voor "als het niet waar is, dan is het toch maar goed gevonden")

Nog over de Mierennest

Toeval of niet maar tijdens het feest van de 70-jarigen vorige week had de burgemeester een aantal anekdotes opgezocht uit het jaar 1954. Eén van die anekdotes was gevonden in het gemeentearchief. Hieruit bleek dat de Mierennest ook een straatnaam is geweest. Marinus Lion (vader van onze medewerker Paul) deed in 1954 bij de gemeente een aanvraag om de straatnaam Mierennest (waar hij woonde) te vervangen, hij stelde voor om de straat Zwaluwlaan te noemen. De gemeente ging hier niet op in maar kende de straat wel een andere naam toe, namelijk Heibloemlaan. In heel wat documenten vinden we de vermelding

terug "ter streke Mierennest", uit deze documenten moeten we afleiden dat de Mierennest eerder een streekbepaling was voor de streek die zich situeerde aan het laatste deel van de Kijkuit vanaf de Kinderwelzijnstraat, met een groot deel van de Withoefsch Heide, met inbegrip de omgeving Nieuwstraat tot aan de Bareelstraat. Ooit werd er motorcross gereden die de naam "Grote Prijs Mierennest" droeg, deze werd enkele jaren in die omgeving betwist. Wannes Van Kerckhoven (alias Rosse Wannes) wonende in de Kijkuitstraat gaf zijn hond de naam "Duc De Mierennest". Ook het Kalmthoutse veldrijden startte in 1929 ter streke Mierennest, het was meteen een veldrit voor beroepsrenners. In haar artikel uit 1985 noemt Bie Wouters de wijk tussen de spoorweg en de Kon. Astridlaan ook Mierennest. Dit lijkt ons niet helemaal juist, sinds onze jeugd jaren kennen wij deze wijk als de "Nief wijk" en soms werd deze wijk ook al eens smalend "jelaai-wijk" genoemd! Deze naam kwam dan weer door het feit dat mensen die daar een stuk bouwgrond hadden gekocht en erop gebouwen hadden, het in de beginperiode wat lastig hadden met hun lening af te korten en dat er om die reden in de wijk veel boterhammen met confituur (gelei) gegeten werden! Of dit echt zo was laten we in het midden!

Buurtkoffie in Dennendael.

Elke veertien dagen op dinsdag om 14u kan je terecht in het kunsthuis Ernest Albert in de Hortentiadreef

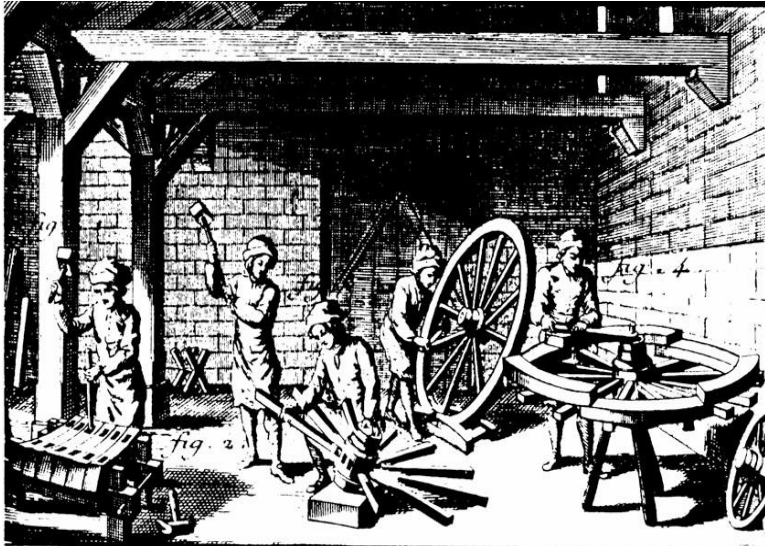
voor de buurtkoffie. Zo ook weer op dinsdag 26 november. Telkens wordt er een thema vooropgesteld of een gast uitgenodigd. Deze maal komt Vic Schellekens naar de buurtkoffie. Zij is de coördinator noodplanning voor verschillende gemeenten, waaronder ook Kalmthout. Zij komt uitleggen wat haar taak inhoudt en zal ongetwijfeld aan aantal tips meegeven. De koffie of een ander drankje staat weer klaar, iedereen is welkom! Oh ja.... ook de Sint heeft wat lekkers achter gelaten!

Oude en vergeten beroepen van vroeger

Vandaag: Raymaker (45)

Een raymaker (wagenwielmaker) maakte wagenwielen van raden. De raymaker kocht meestal zelf zijn bomen, veelal bij publieke houtverkopingen die vroeger vaak plaatsvonden. De bomen werden gezaagd met een lange boomzaag. Het meeste vakmanschap was vereist bij het maken van het houten wiel. Voor de spaken van de wielen werd rechtdradig hout uitgezocht waaruit de spaken gekloofd werden. Om ervoor te

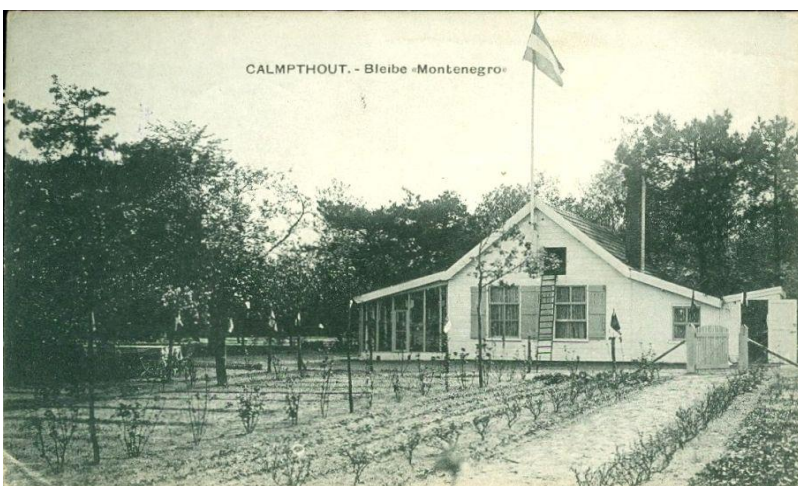

zorgen dat de spaken strak in de wielen zouden zitten en niet zouden rammelen was het belangrijk dat het hout zeer droog was. Daarom werden de spaken enkele jaren te drogen gelegd voor ze verder afgewerkt en toegepast werden. De opbouw van de wielen begon met het vervaardigen van de spaken voor de wielen; 12 spaken voor een voorwiel en 14 spaken voor een achterwiel. Daarna werden de wielnaven op een houtdraaibank gemaakt. Nadat zij gedraaid waren, werden de gaten erin gemaakt, waarin later de spaken werden gezet. De spaken werden met een zware hamer in de naaf gedreven, waarbij de

wagenmaker er op moest letten dat zij onder de juiste hoek geplaatst werden. Als de spaken gezet waren, werden ze alle op dezelfde lengte afgezaagd. Daarna werden de vellingdelen, waar de gaten voor de spaken al in geboord waren, op de spaken aangebracht. Uit de naaf, spaken en vellingdelen werd het wiel samengesteld. Nadien werd het wiel naar de smid gebracht die er een ijzeren band omheen legde, die nog roodgloeiend was om te voorkomen dat de band eraf zou lopen. Als de band strak om het wiel gekrompen was werd er een gat door de dom geboord. Daarin werd een taps toelopende bus aangebracht waarin later de as moest draaien. De as was evenals de bus kant-en-klaar gekocht.

(bijdrage van Paul Witters)

Nog een oude postkaart...

De getoonde foto van vorige week “de Marentak” leverde bijkomende informatie op waarover ik in een volgend nummer verder schrijf. Maar nu een foto waarover ik niets kan schrijven maar dankzij jullie, lezers, komen we misschien toch achter het verhaal. Deze foto heb ik naar al onze specialisten gestuurd maar helaas kennen we het verhaal niet. Deze foto toont een buitenverblijf (?), met op de voorzijde: Bleibe “Montenegro” Calmpthout. Het is een postkaart met op de achterzijde: Uitg:

Fr. Goossens, Achterbroek tel; 480.47, Kalmpthout . Heeft iemand van u een idee? Informeer ons dan op: louis.vandenbuijs@heidevertelt.be. *(bijdrage van Paul Witters)*

Mariadevotie in onze omgeving (afl.11)

O L V van Lourdes – Missiehuislei – 1938

Moeder Gods,
Missiehuislei
voor 1932

(Paul Witters)

Waar bevonden zich de “Papenkelder duinen”?

Soms stuiten we bij opzoeken op een bijzonderheid, zo iets deed zich ook deze week voor. In een publicatie *“belangrijke tafereelen uit de geschiedenis der lijfstraffelijke rechtspleging”* uitgegeven in 1873, schrijft auteur Jan Bastijaan Christemeijer over het vinden van een lijk in de Kalmthoutse heide ter hoogte van de Papenkelder duinen. Als we het artikel lezen dan moeten deze dicht bij “Putten” (Putte) hebben gelegen *“verre van gebaande wegen in de woesternij”*. Is er iemand die ons meer kan vertellen over de “papenkelder duinen”? In haar cahier *“De toponiemen van de Kalmthoutse Heide”* uit 1985 schrijft Bie Wouters hier niets over. Uit de teksten die wij hebben gelezen moeten de “Papenkelder duinen” zich ergens ter hoogte van de grens tussen België en Nederland bevinden, meer bepaald in de richting van de Paalberg en Hazenduinen of ter streke Driehoeven!

“Heide vertelt” is een digitaal krantje uitgegeven door “VZW Heide vertelt”.

Versijnt wekelijks op zondagmorgen.

Redactie: Heidestatiestraat 58/1, 2920 Kalmthout.

contact: louis.vandenbuijs@heidevertelt.be

Alle verschenen krantjes zijn te raadplegen via de website www.binkalmthout.be

